

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Βηρυτός, 24 Ιουλίου 2025

Οικονομική και τεχνολογική επικαιρότητα Λιβάνου

✓ **Το ζήτημα της χρηματοοικονομικής ένταξης του Λιβάνου.**

Μεταξύ 2021 και 2025, ο Λίβανος κατάφερε να αυξήσει το επίπεδο χρηματοοικονομικής του ένταξης (financial inclusion ήτοι της δυνατότητας πρόσβασης των πολιτών του σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες) μόνο από 21% σε 23%, ενώ οι αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα αισθητές. Στην πέμπτη έκδοση του Global Findex 2025, του παγκόσμιου δείκτη οικονομικής ένταξης της Παγκόσμιας Τράπεζας, ο οργανισμός πάντως επαινεί την πρόοδο που έχει σημειωθεί από το 2021, έτος της προηγούμενης έκθεσης, σημειώνοντας ότι η κατοχή χρηματοπιστωτικών λογαριασμών αυξήθηκε παγκοσμίως κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ 2021 και 2024 και κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες στις οικονομίες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος, όπου το 75% των ενηλίκων διαθέτει πλέον λογαριασμό.

Δημοσιευμένη το 2025 και με βάση τα στοιχεία του 2024, η έκθεση αυτή δείχνει ότι στον Λίβανο, μόνο το 23% των ενηλίκων έχει λογαριασμό σε τράπεζα, χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή πάροχο κινητών χρημάτων, σε σύγκριση με το 21% το 2021. Με ένα τόσο χαμηλό επίπεδο, ο Λίβανος κατατάσσεται στην τελευταία θέση μεταξύ των οικονομιών με χαμηλό μεσαίο εισόδημα και στην 138η θέση στον κόσμο από τις 141 οικονομίες που μελετήθηκαν, μπροστά μόνο από τον Νίγηρα (15%) και το Τσαντ (21%) και ισόβαθμος με τη Νικαράγουα (23%). Ωστόσο, υπολείπεται της Μαδαγασκάρης (24%), της Μαυριτανίας και του Πακιστάν (και οι δύο στο 27%).

Ενώ ο Λίβανος είχε ποσοστό χρηματοοικονομικής ένταξης της τάξεως του 45% το 2017, η χώρα γνώρισε απότομη πτώση με το ξέσπασμα της οικονομικής και τραπεζικής κρίσης το 2019. Η τάση αυτή ήταν αντίθετη με την παγκόσμια ανοδική κίνηση, η οποία αυξήθηκε από 69% το 2017 σε 74% το 2021 και στη συνέχεια σε 79%, με την ανάπτυξη να επιταχύνεται από την πανδημία COVID-19, κατά τη διάρκεια της οποίας αυξήθηκαν οι ηλεκτρονικές πληρωμές λόγω των μέτρων εγκλεισμού που είχαν ληφθεί.

Εξάλλου, λόγω των τραπεζικών περιορισμών που τέθηκαν σε ισχύ μετά την κρίση και της μειωμένης εμπιστοσύνης των Λιβανέζων στον τραπεζικό τομέα, το επίπεδο οικονομικής ένταξης του Λιβάνου παρέμεινε σημαντικά χαμηλότερο από το αντίστοιχο της παγκόσμιας οικονομίας. Άλλος παράγοντας που συνέβαλε στο χαμηλότερο ποσοστό χρηματοπιστωτικής ένταξης είναι ο εξής: η τάση των τραπεζικών αρχών να κλείνουν τους λογαριασμούς των μικροκαταθετών, ένα μέτρο που υποστηρίχθηκε αρχικά τον Απρίλιο του 2020 (από την εγκύκλιο αριθ. 148 της Κεντρικής Τράπεζας). Αυτό επέτρεπε στους καταθέτες των οποίων τα συνολικά υπόλοιπα σε όλους τους λογαριασμούς στην ίδια τράπεζα δεν υπερέβαιναν 3.000 δολάρια ή το αντίστοιχο ποσό σε λιβανικές λίρες, να αποσύρουν το σύνολο ή μέρος των κεφαλαίων τους με το «επιτόκιο της αγοράς».

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο Λίβανος μετατράπηκε σε μια οικονομία που βασίζεται κυρίως σε μετρητά χρήματα, η οποία συνήθως αναφέρεται από τους οικονομικούς αναλυτές εδώ ως «οικονομία μετρητών». Με βάση τα τελευταία στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, η οικονομία των μετρητών έφθασε τα 9,9 δις δολάρια ΗΠΑ το 2022, αποτελώντας το 46% του ΑΕΠ του Λιβάνου εκείνη την περίοδο, παρά την υψηλή χρήση κινητών τηλεφώνων και διαδικτύου (τα δύο

συγκεκριμένα μέσα αποτελούν σημαντικούς μοχλούς για την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής ένταξης), και τα δύο στο 94% του πληθυσμού.

✓ **Η όδευση του τομέα τηλεπικοινωνιών στον Λίβανο προς τις ιδιωτικοποιήσεις.**

Δύο δεκαετίες αφότου ο Λίβανος είχε εισαγάγει για πρώτη φορά διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τον τομέα των τηλεπικοινωνιών του, η τωρινή λιβανική κυβέρνηση ετοιμάζεται να κάνει ένα σημαντικό βήμα για την αναζωογόνηση του τομέα. Σύμφωνα με ενημερώσεις στον κλαδικό τύπο, η Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων Λιβάνου (National Procurement Authority) βρίσκεται κοντά στην οριστικοποίηση των όρων αναφοράς για μια σύμβαση αξιολόγησης τόσο των υλικών όσο και των άυλων περιουσιακών στοιχείων του Υπουργείου Τηλεπικοινωνιών, του δημόσιου φορέα εκμετάλλευσης Ogero και των δύο παρόχων κινητής τηλεφωνίας, Alfa και Touch. Μόλις ολοκληρωθεί η ανωτέρω διαδικασία, το έγγραφο θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, ανοίγοντας το δρόμο για την προκήρυξη διαγωνισμού, σύμφωνα με το νόμο περί δημοσίων συμβάσεων. Η σύμβαση - που εκτιμάται ότι θα κοστίσει μεταξύ 1,5 και 2 εκατ. δολαρίων, τα οποία θα καταβληθούν από τις δύο εταιρείες κινητής τηλεφωνίας - αποσκοπεί στη σύνταξη μιας ολοκληρωμένης απογραφής των φυσικών περιουσιακών στοιχείων σε ολόκληρη τη χώρα, των συμβατικών υποχρεώσεων και των αξιολογήσεων νομικού και οικονομικού κινδύνου. Επιδιώκει επίσης να προετοιμάσει τη μεταβίβαση των απαραίτητων περιουσιακών στοιχείων στη δημόσια εταιρεία Liban Telecom. Αν και η διαδικασία αυτή προβλέπεται ήδη από τον νόμο αριθ. 431, που ψηφίστηκε στις 22 Ιουλίου 2002, δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ στα 20 και πλέον χρόνια από την ψήφισή του. Ο ίδιος νόμος ορίζει ότι, μετά τη νομική και λειτουργική σύσταση της Liban Telecom, το 40% των μετοχών της πρέπει να δοθεί σε έναν ιδιωτικό στρατηγικό εταίρο εντός δύο ετών. *Στη συνέχεια, η Liban Telecom θα είναι υπεύθυνη, για περίοδο 20 ετών, για τη λειτουργία του δικτύου σταθερής τηλεφωνίας, των υπηρεσιών δεδομένων και των διεθνών επικοινωνιών, με δυνατότητα επέκτασης στον τομέα της κινητής τηλεφωνίας.*

✓ **Διεξαγωγή συνομιλιών λιβανικής κυβέρνησης με την Eutelsat, ανταγωνιστική της Starlink.**

Στις 23 τρέχοντος, ο Λ/Πρωθυπουργός Nawaf Salam συναντήθηκε με αντιπροσωπεία του γαλλικού ομίλου Eutelsat, που ειδικεύεται στις δορυφορικές επικοινωνίες - συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στο διαδίκτυο, της κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, της μεταφοράς δεδομένων και της τηλεοπτικής μετάδοσης - σύμφωνα με σχετική επίσημη ανακοίνωση. Αυθημερόν, η ίδια αντιπροσωπεία επισκέφθηκε το υπουργείο Τηλεπικοινωνιών για μια πρώτη συνάντηση με τον αρμόδιο Υπουργό Charles Hage, η οποία αφορούσε σε απλή διερευνητική ανταλλαγή απόψεων σε αυτό το στάδιο, δεδομένου ότι ο Λίβανος επιδιώκει να ενισχύσει την πρόσβαση στο διαδίκτυο, *μια υπηρεσία που παρέχει η Eutelsat.* Η εταιρεία ειδικεύεται στην παροχή γρήγορου δορυφορικού διαδικτύου και υπηρεσιών επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων δορυφόρων κινητής τηλεφωνίας χαμηλού κόστους. Οι υπηρεσίες, σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, θα προωθηθούν κατ' αρχήν από τους φορείς εκμετάλλευσης Ogero, Alfa και Touch.

Ένας σημαντικός «παίκτης» του τομέα, η Eutelsat OneWeb - η εμπορική ονομασία που υιοθετήθηκε μετά τη συγχώνευση του Σεπτεμβρίου 2023 μεταξύ του γαλλικού φορέα Eutelsat και της βρετανικής εταιρίας OneWeb - προσφέρει μια υπηρεσία δορυφορικού διαδικτύου παρόμοια με της Starlink, τη θυγατρική της SpaceX που ιδρύθηκε από τον Elon Musk, με την οποία ο Λίβανος είχε ξεκινήσει συζητήσεις (αναλυτικότερα σε παλαιότερη ανάρτησή μας). Με ένα δορυφορικό στόλο πολύ μικρότερο της Starlink, η Eutelsat OneWeb έχει εδραιωθεί κυρίως στην ευρωπαϊκή αγορά, ενώ καλύπτει επίσης αρκετές χώρες της Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και της Λατινικής Αμερικής.

Αυτές οι συνομιλίες με την Eutelsat θέτουν υπό αμφισβήτηση την κατάσταση των διαπραγματεύσεων με την SpaceX. Πηγές του κλάδου τηλεπικοινωνιών αναφέρουν ότι οι συνομιλίες με την Starlink βρίσκονται σε αδιέξοδο. Σίγουρα πάντως τίποτα δεν εμποδίζει τον Λίβανο να διαπραγματευτεί ταυτόχρονα τόσο με την Eutelsat όσο και με τη SpaceX. Προς το παρόν, υπενθυμίζουμε ότι ο Λίβανος συνδέεται με το διαδίκτυο κυρίως μέσω υποθαλάσσιων και χερσαίων καλωδίων.

Στο περιθώριο της συνάντησής του με την Eutelsat, ο Λ/ ΠΘ συναντήθηκε επίσης με τη λιβανική ομάδα που θα συμμετάσχει στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Microsoft Office Specialist (MOSWC) και στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Adobe Certified Professional (ACPWC), τα οποία θα διεξαχθούν από τις 27 έως τις 30 Ιουλίου στο Ορλάντο της Φλόριντα. Το Ίδρυμα Makhzoumi είναι αυτό που διοργανώνει την εθνική επιλογή στο Λίβανο.

Αλία Ν. Παπαναστασίου

Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επικεφαλής Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Βηρυτού

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τις ενημερώσεις του Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-beirut@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενημέρωση, προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Βηρυτού τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.